

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA
úsek inšpekčnej činnosti
Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

**Správa o stave odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách
v centrách špeciálnopedagogického poradenstva v SR v školskom roku 2008/2009**

Následné inšpekcie (5) sa uskutočnili v 4 školských zariadeniach, z toho v 3 centrách špeciálnopedagogického poradenstva (CŠPP) – v 1 opakovane – a v 1 diagnostickom centre (DC). Inšpekcie sa vykonali v Trnavskom, Trenčianskom (2), Žilinskom a Prešovskom kraji. Súkromné boli 2 CŠPP. Stav a úroveň odstránenia zistených nedostatkov sa kontrolovali v 4 zariadeniach po informatívnej, v 1 po následnej inšpekcii. Následná inšpekcia v diagnostickom centre sa vzťahovala na informatívnu inšpekciu, ku ktorej dala podnet krajská prokuratúra s cieľom zistiť okolnosti obmedzenia osobnej slobody žiačky v DC.

V kontrolovaných zariadeniach sa uplatnilo 23 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, z toho 9 odporúčaní (39,13 %), 11 opatrení prijatých riaditeľmi kontrolovaných subjektov (47,82 %) a 3 opatrenia uložené školskou inšpekciou (13,04 %).

Z celkového počtu uplatnených opatrení bolo akceptovaných a splnených 16, čo predstavuje 69,56 %. Prehľad akceptácie/splnenia uplatnených opatrení riaditeľmi škôl je uvedený v tabuľke 1.

Zistené nedostatky boli v/vo:

- § vydávaní rozhodnutí o prijatí klientov do CŠPP
- § označení zariadenia na budove
- § spĺňaní kvalifikačných predpokladov odborných zamestnancov
- § vybavení alokovaného pracoviska špeciálnymi pomôckami
- § zriadení ochranej miestnosti v DC
- § pedagogickej a ďalšej dokumentácii

Tabuľka 1: Prehľad uplatnených opatrení

Prehľad uplatnených opatrení										
spolu	23									
z toho	odporúčania		upozornenia		opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		opatrenia uložené školskou inšpekciou		záväzný pokyn	
počet	9		0		11		3		0	
z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%
	3	33,33	0	0	10	90,90	3	100	0	0

Z 9 uložených **odporúčaní** boli akceptované len 3 (33,33 %). Týkali sa určenia úradných hodín činnosti zariadenia, aktualizácie a schválenia štatútu, organizačného a vnútorného poriadku zriaďovateľom, ako aj záverov správ zo špeciálnopedagogického vyšetrenia s uvedením diagnózy žiaka a informácie o odporúčaní integrovaného vzdelávania. Akceptácia odporúčaní prispela k sprehľadneniu a skvalitneniu činnosti CŠPP.

Akceptovaných nebolo 6 odporúčaní (66,66 %) z oblasti realizácie činnosti zariadenia v rozpore s jeho zameraním, vedenia centrálnej evidencie klientov, evidovania výkonov odborných zamestnancov a špeciálnopedagogickej činnosti. Chýbal súhlas zákonných zástupcov so špeciálnopedagogickým vyšetrením dieťaťa, s uložením osobných údajov a informácií o anamnéze v databáze centra. Neakceptovaním odporúčaní sa nezlepšila činnosť

súkromného ČŠPP, nespreehľadnil sa počet evidovaných klientov, nedala sa posúdiť efektívnosť intervencií odborných zamestnancov.

Riaditelia zariadení prijali **11 opatrení** na odstránenie zistených nedostatkov. Splnených bolo 10 (90,90 %) – 3 z nich neboli primerané zisteným nedostatkom, 1 opatrenie nebolo splnené (9,09 %).

Opatrenia v **ČŠPP** sa zameriavali na vydávanie rozhodnutí o prijatí klientov, označenie sídla zariadenia, zabezpečenie odborného zamestnanca – logopéda, realizáciu psychologického vyšetrenia výlučne na základe písomného súhlasu zákonného zástupcu klienta, vypracovanie organizačného a vnútorného poriadku súkromného ČŠPP, zavedenie katalógových a osobných listov klientov v súkromnom centre, doplnenie dokumentácie záznamami o činnosti s klientom a o komunikácii so školami. Splnením opatrení sa prispelo k skvalitneniu celkovej úrovne riadenia, odbornej činnosti, systému evidencie klientov, úrovne vedenia a spracovania pedagogickej a osobnej dokumentácie klientov. Jedno opatrenie týkajúce sa vydávania rozhodnutí o prijatí detí do ČŠPP nebolo splnené, tým sa nezabezpečila evidencia v súlade s právnymi predpismi a prehľad o počte klientov.

Opatrenia v **DC** smerovali k inovovaniu vnútorného poriadku, používaniu predpísanej pedagogickej dokumentácie, pravidelnému zaznamenávaniu absencie žiakov do triednych kníh, evidovaniu každého pohovoru psychológov s klientkami v osobnom spise s krátkym obsahom. V dôsledku splnenia opatrení sa zriadila karanténna miestnosť, do ktorej sa umiestňovali klienti v rámci ochranných opatrení, pedagogická a ďalšia dokumentácia sa viedla v súlade s predpismi.

Štátna školská inšpekcia **uložila** kontrolovanému súkromnému subjektu **3 opatrenia** k vydávaniu rozhodnutí, k zavedeniu centrálnej evidencie detí prijatých do súkromného centra a dennému záznamu činnosti zariadenia, k zabezpečeniu materiálno-technického vybavenia alokovaného pracoviska. Jedno opatrenie bolo splnené, alokované pracovisko sa zásobilo rozmanitými pomôckami a širokou škálou edukačných a kompenzačných elektronických programov na realizáciu špeciálnopedagogických intervencií, čo prispelo k skvalitneniu odbornej činnosti. Dve opatrenia sa splnili čiastočne, s nedostatkami, neprispeli ku kvalite činnosti zariadenia. Centrum založilo centrálnu evidenciu klientov, ale termíny prijatia klientov v nej nesúhlasili s tými, ktoré boli uvedené pri predchádzajúcej následnej inšpekcii, chýbali osobné údaje detí. Neštandardné bolo prijímanie klientov do zariadenia v čase pracovného pokoja (napr. v sobotu a nedeľu 30. a 31. augusta 2008 bolo prijatých 83 nových klientov). Denný záznam činnosti zariadenia, nekonkrétny a formálny, bol v osobných listoch klientov. Klienti nemali vypracované individuálne plány intervencie. Rozhodnutia o prijatí detí do zariadenia obsahovali nedostatky (uvádzanie zrušených právnych predpisov alebo predpisov nevzťahujúcich sa na súkromné zariadenia).

Záver

V štátnom aj v súkromnom centre špeciálnopedagogického poradenstva, tiež v diagnostickom centre sa odporúčania školskej inšpekcie plne akceptovali, opatrenia prijaté riadiacimi zamestnancami, adekvátne zisteným nedostatkom, splnili. Činnosť zariadení v problémových oblastiach sa výrazne zlepšila.

V druhom súkromnom centre špeciálnopedagogického poradenstva sa prijali opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri informatívnej inšpekcii až po výzve ŠŠI, podobne sa aj správa o splnení prijatých opatrení zaslala až po výzve s viac ako mesačným oneskorením. Z 8 odporúčaní sa akceptovali len 2. Prijaté opatrenia boli nekonkrétne, bez určenia zodpovednosti a termínu splnenia, 2 z nich boli splnené, 1 nie. Po následnej inšpekcii ŠŠI uložila riaditeľovi centra 3 opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Jedno z nich bolo splnené a prispelo k skvalitneniu činnosti zariadenia. Dve opatrenia sa splnili čiastočne, pretrváva formálnosť vo vedení centrálnej evidencie klientov a ich osobnej dokumentácie.

Odporúčania a podnety

Ministerstvo školstva SR:

- § individuálne prehodnotiť každú žiadosť o zaradenie do siete, aby sa počet poradenských zariadení nezvyšoval bez konkrétneho opodstatnenia
- § zistiť pred vydaním rozhodnutia o zaradení súkromného poradenského zariadenia do siete pripravenosť na kvalitnú odbornú činnosť: či bude zriaďovateľ vykonávať prácu v centre ako hlavnú pracovnú náplň alebo ju bude vykonávať popri pedagogickej činnosti v škole alebo inom zariadení, zistiť odbornosť budúcich zamestnancov a materiálno-technické vybavenie zariadenia
- § zabezpečiť vytvorenie funkčného systému centrálnej evidencie klientov, ktorý by ukázal, či ide o jednorazových klientov alebo o tých, ktorým sa poskytujú pravidelné intervencie

Krajským školským úradom

- § kontrolovať vynakladanie finančných prostriedkov podľa počtu vykazovaných klientov v centrách špeciálnopedagogického poradenstva, predovšetkým v súkromných centrách